

ριφήμου γλύπτου Θορούάλαδεν, τεχνουργηθέν ὑπὸ ἐκ Τήνου Ι. Δούδαρη, τὸ δὲ ἀγγεῖον Ἑλληνικόν, ἔργον Νικολάου Ἀρμάνου Τηνίου ἐπίσης, καὶ τὸ ἄλλο κιονόκρανον Ἰωνικῆς παραστάδος, ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίου Γ. Παναγιώτου. (*)

Καθ' ἕκαστον τεχνόργημα δύο τινα πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν· τὸ σχῆμα αὐτοῦ καὶ τὴν διασκευὴν τῆς ὕλης αὐτοῦ· καὶ κατὰ τινες μὲν τέχναι, οἷον τὰς καλλιτεχνίας, τοῦ σχήματος ἡ κατασκευὴ εἶνε

δὲν λογίζεται, οἷον ἡ ἀρτοποιία, ἡ βαφικὴ, ἡ βυρσοδεψικὴ.

Τοῦ μὲν λοιπὸν σχήματος ἡ κατασκευὴ εἶνε ἔργον τῆς καλλιτεχνίας ἰδίου· τῆς δὲ ὕλης ἡ ποιότης καὶ διασκευὴ εἶνε ἔργον τῶν φυσικῶν καὶ χημικῶν, τῶν μαθηματικῶν καὶ μηχανικῶν ἐφαρμογῶν· οἷον τῆς κατασκευῆς τῶν κηπιναγωγῶν, τῆς βαφικῆς, τῆς γεφυροποιίας, τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων κτλ. Ἀλλὰ διὰ τὴν ἐνότητα τοῦ τεχνουργήματος, ἡ σχέσις τῆς ποιό-

Ἀργεῖον ἀργεῖον.

Ἰάσων.

τὸ κυριώτατον τοῦ τεχνίτου μέλημα· κατ' ἄλλας δὲ τὸ σχῆμα εἶνε μὲν οὐσιωδέστερον, ἀλλὰ καὶ τῆς ὕλης ἡ ποιότης εἶνε ἐξίσου οὐσιώδης, οἷον ἡ τραπεζοποιία, ἡ κρηπίδοποιία, ἡ ἱματουργία κτλ. Κατ' ἄλλας τέχναις μόνον εἰς τὸν βιωφελῆ σκοπὸν, καὶ οὐδαμῶς εἰς τὸν αἰσθητικὸν ἀφορῶσαι, τὸ σχῆμα ὡς οὐ-

τητος πρὸς τὸ σχῆμα εἶνε στενοτάτη· διότι ὁ ἀγγοπλάστης, φεῖ εἰπεῖν, καλῶς εἰδὼς τὴν μίξιν καὶ ἀπτησιν τῆς ἀργίλου καὶ τὴν κατασκευὴν τῶν γανωμάτων, καὶ ἄμοιρος καλλιτεχνίας, θέλει κατασκευάσει ἀκομψὰ καὶ ἀηδῆ καὶ πολλάκις ἀσύμφωνα πρὸς τὴν χρῆσιν τὰ ἀγγεῖα· ἐκεῖνα δὲ ἀγνοῶν, καὶ τῆς καλλιτεχνίας εἰδήμων, θέλει κατασκευάσει καλὰ μὲν ἀγγεῖα, εὐθραστα ὅμως καὶ κακῶς γεγανωμένα. Διὰ ταῦτα τὸ ὅριον τὸ χωρίζον τὴν καλλιτεχνίαν τῆς βανχυσουργίας εἶνε λίαν δυσδιάκριτον.

Ἡ ἐννοία ἀμφοτέρων τῶν σκοπῶν ἐν τῇ αὐτῇ τυχολῇ εἶνε ἔργον λίαν δυσχερὲς, μέσων μεγάλων καὶ περιστάσεων οὐ τῶν τυχουσῶν δεόμενον.

(*) Σ. Σ. Περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς τελειοποιήσεως εἰς τὴν ἔφθασεν ἡ Ἑλληνικὴ ἐκλογική, δὲν δύναται τις εὐκόλως νὰ κρίνῃ ἐκ μόνων τῶν ἐκτυπωμάτων· διότι ἡ τέχνη τῆς ἐκτυπώσεως τῶν εἰκόνων, ἄλλῃ παρὰ τὴν τέχνην, τῆς ἐκτυπώσεως τῶν στοιχείων, δὲν ἐκσυρῇ εἰσέτι παρ' ἡμῶν διὰ τὴν ἄλλαιφιν κυρίως χρηματικῶν πόρων.